

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-1180

26.04.2019

Генеральному прокурору України

ЛУЦЕНКУ Ю.В.

Шановний Юрію Віталійовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Чепиноги В. М., оголошений на засіданні Верховної Ради України 26 квітня 2019 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 3 арк. у 1 прим.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

Україна, 01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5

24 квітня 2019 р. №120-1/1-2/19

Генеральному прокуророві України
ЛУЦЕНКУ Ю.В.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

**Про недопущення використання
для підприємницької діяльності
земельних ділянок, де містяться
масові захоронення полтавців,
розстріляних під час
Другої світової війни**

Шановний Юрію Віталійовичу!

До мене як до народного депутата України звернулися представники релігійних та громадських організацій м. Полтава з питання щодо неприпустимості продажу Полтавською міською радою земельних ділянок, на яких містяться масові захоронення полтавців, розстріляних під час нацистської окупації міста в період Другої світової війни.

У зверненні йдеться, що 18 березня 2019 року на сайті Полтавської міської ради оприлюднений проект рішення «Про проведення земельного аукціону в м. Полтава». Проектом, який запланований до прийняття міською радою на сесії 25 квітня 2019 року, передбачається проведення земельних торгів у формі аукціону з продажу права оренди земельних ділянок комунальної власності міста. Як зазначається у проекті рішення, його метою є ефективне використання земельного фонду, створення прозорих процедур надання земельних ділянок в оренду для здійснення підприємницької діяльності та необхідність залучення додаткових коштів до міського бюджету для успішної реалізації програм соціально – економічного розвитку.

Зокрема, планується виставити на продаж земельні ділянки (так звані “артсклади”), обмежені вул. Пушкарівська та Остапа Вишні:

«2.4 Лот №4 - земельна ділянка площею 0,4354 га за адресою: вул. Остапа Вишні, 7 у м. Полтаві, кадастровий номер 5310136400:14:008:0101.

2.5. Лот №5 - земельна ділянка площею 1,7244 га за адресою: вул. Остапа Вишні, 9 у м. Полтаві, кадастровий номер 5310136400:14:008:0103.

2.6 Лот №6 - земельна ділянка площею 1,0970 га за адресою: вул. Остапа Вишні, 11 у м. Полтаві, кадастровий номер 5310136400:14:008:0104.

2.7 Лот №7 - земельна ділянка площею 2,2785 га за адресою: вул. Остапа Вишні, 32 у м. Полтаві, кадастровий номер 5310136400:14:008:0108.

2.8 Лот №8 - земельна ділянка площею 0,6881 га за адресою: вул.Пушкарівська, 28 у м. Полтаві, кадастровий номер 5310136400:14:008:0107.

2.9 Лот №9 - земельна ділянка площею 0,6121 га за адресою: вул.Пушкарівська, 30 у м. Полтаві, кадастровий номер 5310136400:14:008:0102.

2.10 Лот №10 - земельна ділянка площею 1,2529 га за адресою: вул.Пушкарівська, 32 у м. Полтаві, кадастровий номер 5310136400:14:008:0106.

2.11 Лот №11 - земельна ділянка площею 1,0970 га за адресою: вул. Остапа Вишні у м. Полтаві, кадастровий номер 5310136400:14:008:0000».

Заявники вкрай стурбовані такими намірами міської ради, адже, за архівними даними, саме на цих територіях під час Другої світової війни було закатовано 30 000 - 40 000 людей. Тож здійснення будь-якої підприємницької діяльності (йдеться про подальшу комерційну забудову) на місці загибелі та захоронення тисяч людей є знущенням над їхньою пам'яттю та може призвести до критичних наслідків.

Так, згідно з архівними даними СБУ, які є в розпорядженні заявників, на згаданих ділянках (лоти № 4-11) у період окупації Полтави нацистами відбулися катування, знищення мирного населення, військовополонених, масові розстріли.

Зокрема, 23 листопада 1941 р. фашисти розстріляли та скинули у протитанкові рви близько 4-5 тис. мирних жителів м.Полтава. Ці вбивства були скоєні саме на ділянці по вулиці Пушкарівській (поблизу «Червоних казарм») і продовжувалися протягом 1942-1943 років. Кількість загиблих сягає майже 15 000.

На ділянці, окресленій вул. Навроцького та Гребінки, з вересня 1941 р. по вересень 1943 р. знаходилися концентраційні табори для військовополонених «Дулаг №151» та «Дулаг №205», де знищено декілька десятків тисяч людей. Відомо також, що поховання з концентраційного табору «Дулаг №151» здійснювались у протитанкових ровах. Понад 20 000 людей вбито та захоронено на цих територіях.

Дані підтверджуються і картою аерофотозйомки часів Другої світової війни, яка накладена на нині існуючу кадастрову карту цієї місцевості. Видно, що концентраційні табори та місця масових розстрілів співпадають із земельними ділянками, які виставлено на аукціон під лотами 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11.

Відповідно до частини другої статті 31 Закону України «Про поховання та похоронну справу» виконання будь-яких будівельних робіт у місцях поховань, на місцевості із залишками слідів давніх поховань, на територіях закритих кладовищ, а також у прилеглих до місць поховань охоронних зонах забороняється. Частиною четвертою цієї статті передбачено: «У разі осквернення могил, місць родинного поховання, навмисного руйнування чи викрадення колумбарних ніш, намогильних споруд та склепів відшкодування матеріальних збитків здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету з наступним їх відшкодуванням за рахунок винних осіб згідно із законом».

Частина перша статті 36 Закону України «Про охорону культурної спадщини» зазначає: якщо під час проведення будь-яких земляних робіт виявлено знахідку археологічного або історичного характеру, виконавець робіт зобов'язаний зупинити їх подальше ведення і протягом однієї доби повідомити про це відповідний орган охорони культурної спадщини та

орган місцевого самоврядування, на території якого проводяться земляні роботи.

Проте, як йдеться у зверненні, факти, що суперечать вимогам вказаних законодавчих актів, вже мали місце. Так, під час виконання робіт по будівництву в м.Полтава каналізаційного колектору в квітні 2017 р. **було знайдено багато людських останків**. Слідчим відділом ВП №1 Полтавського відділу поліції ГУНП в Полтавській області **відкрито кримінальне провадження** (внесено до Єдиного реєстру досудових розслідувань під від 03.05.2017 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого частиною першою статті 115 КК України). В листі від 24.05.2017 за №1072\115\20\01-2017 Управління превентивної діяльності Головного Управління Національної поліції в Полтавській обл. повідомляється, що за даним фактом **поінформовано Полтавську міську раду**.

Департамент культури і туризму Полтавської обласної державної адміністрації у відповіді на звернення ТОВ «Земресурс» про погодження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки також зазначив, що перш, ніж приймати будь-яке рішення стосовно вказаних територій, необхідно звернутися до спеціалізованої пошукової організації з метою виявлення поховань.

Заявники зазначають, що територія, про яку йдеться, за кількістю загиблих на ній має не менше значення, ніж Бабин Яр. На жаль, на сьогодні ця трагічна сторінка історії Полтави залишається недостатньо дослідженою, тож потребує ретельного вивчення. Таким чином, до проведення відповідних досліджень і здійснених на їх основі висновків кожна спроба продажу з аукціону вказаних земельних ділянок з метою підприємницької діяльності є неприпустимою та може стати цинічним злочином проти історії та пам'яті людей.

Враховуючи зазначене, відповідно до статті 15 Закону України «Про статус народного депутата України», звертаюся до Вас із запитом **щодо необхідності термінового опрацювання органами прокуратури порушеного питання та вжиття заходів із захисту прав і свобод людини, загальних інтересів суспільства та держави, як це передбачено статтею 1 Закону України «Про прокуратуру», у тому числі, ініціювання у встановленому законом порядку призупинення дії рішення Полтавської міської ради «Про проведення земельного аукціону в м. Полтава» у разі його прийняття.**

Безумовно, частиною цієї роботи має бути дослідження існуючих архівних матеріалів, проведення археологічної розвідки даної території щодо розслідування і визначення чітких місць поховань невинно загиблих і забезпечення гідного вшанування їхньої пам'яті.

Інформацію по суті розгляду цього депутатського запиту прошу надати мені в термін, встановлений статтею 15 Закону України «Про статус народного депутата України», а саме – протягом 15 днів з моменту його одержання.

З повагою
Народний депутат України

Віталій ЧЕПИНОГА